

Kendelse

i

faglig voldgiftssag FV 2019.0089

3F

(advokat Evelyn Jørgensen)

mod

Dansk Industri Overenskomst I/ATL

for

System Transport A/S

(advokat Lars Bruhn)

1. Uoverensstemmelsen

Sagen angår fortolkning af Lager- og terminaloverenskomsten indgået mellem Arbejdsgiverforeningen for Transport og Logistik (ATL) og 3F-transportgruppen. Spørgsmålet er, om såkaldt plukkearbejde på et lager er omfattet af overenskomstens faglige gyldighedsområde, og om ansatte, der er beskæftiget med plukkearbejde på et lager, har krav på lagertillæg i henhold til overenskomstens § 2, stk. 2, eller om de skal aflønnes efter den generelle bestemmelse om specialarbejderløn i § 5, stk. 5, i Transport- og logistikoverenskomsten mellem DI Overenskomst I (ATL) og 3F, Transportgruppen, (ATL-overenskomsten).

2. Påstande

Klager har nedlagt følgende påstande:

- 1) DI/ATL skal anerkende, at plukkearbejde er omfattet af det faglige gyldighedsområde for lager- og terminaloverenskomsten mellem ATL og 3F-transportgruppen.
- 2) DI/ATL skal anerkende, at der skal ydes lagertillæg, jf. lager- og terminaloverenskomsten mellem ATL og 3F-transportgruppen § 2, stk. 2, til ansatte, der er beskæftiget med plukkearbejde.

Indklagede har principalt påstået frifindelse.

Indklagede har subsidiært nedlagt påstand om, at DI/ATL skal anerkende, at System Transport A/S med virkning fra den lønperiode, hvori der afsiges kendelse i denne sag, skal betale tillæg efter lager- og terminaloverenskomsten til ansatte, der er beskæftiget med plukkearbejde.

3. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen blev mundtligt forhandlet den 8. januar 2020 med højesteretsdommer Lars Hjortnæs som formand og opmand og med følgende sidedommere: Forhandlingssekretær John Bondebjerg og forhandlingssekretær Tina Petersen, der begge er udpeget af klager, og branchedirektør Lars William Wesch og seniorchefkonsulent Morten Lind Eisensee, der begge er udpeget af indklagede.

Der blev afgivet forklaring af A, B og C.

Efter votering var der ikke flertal for et resultat blandt sidedommerne, og afgørelsen skal derfor træffes af opmanden. Der er enighed om, at sagen kan afgøres uden fuld gengivelse af de afgivne forklaringer og parternes argumenter.

4. Retsgrundlag

System Transport A/S er medlem af ATL under Dansk Industri og er omfattet af Transport- og Logistik Overenskomst 2017-2020, der er indgået mellem DI Overenskomst I (ATL) og 3F, Transportgruppen, for chauffører, lager- og terminalarbejdere, flyttearbejdere, grænseoverskridende kørsel og dagrenovationsarbejde (ATL-overenskomsten) for så vidt angår det arbejde, virksomhedens medarbejdere udfører inden for overenskomstens gyldighedsområde.

Ifølge forordet til ATL-overenskomsten indeholder den generelle bestemmelser, der gælder for samtlige medarbejdere under overenskomsten, mens specielle bestemmelser for henholdsvis chauffører, lager- og terminalarbejdere, flyttearbejdere, eksportchauffører, renovationsarbejdere, holddrift og lærlinge findes i særlige overenskomster for hvert af disse områder. Specielle bestemmelser for lager- og terminalarbejdere findes i Lager- og terminaloverenskomsten 2017-2020, der ligeledes er indgået mellem DI Overenskomst I (ATL) og 3F, Transportgruppen.

ATL-overenskomstens § 5, stk. 2, fastsætter en grundløn for nyansatte. Efter § 5, stk. 3, er der mulighed for at indgå aftaler om lokalløn for alle medarbejdere, grupper af medarbejdere eller enkelte medarbejdere, og det fremgår, at grundlønnen i givet fald reduceres tilsvarende. § 5, stk. 4, indeholder regler om anciennitetstillæg efter 9 måneders beskæftigelse. ATL-overenskomstens § 5, stk. 5, lyder således:

”Stk. 5. Specialarbejderløn

Specialarbejderen betales med grundløn. Såfremt specialarbejderen ikke omfattes af en produktionsstillægsordning eller jobvurderingsordning eller ikke oppebærer overenskomstmæssige tillæg til grundlønnen, forhøjes lønnen med kr. 7,20.”

Efter overenskomstens § 5, stk. 6, er der adgang til lokalt at aftale et personligt kvalifikationstillæg, og § 5, stk. 7, indeholder regler om faglært tillæg til medarbejdere, der har et erhvervsuddannelses-

bevis for en transport- eller logistikuddannelse, som er relevant ”for den pågældende medarbejders beskæftigelsesområde (f.eks. lageruddannelsen på lagerområdet)”.

Lager- og terminaloverenskomstens §§ 1 og 2 lyder således:

”§ 1. Gyldighedsområde

Stk. 1. Denne overenskomst gælder såvel Provinsen som København.

Stk. 2. Nævnte arbejde er vedrørende løn- og arbejdsforhold omfattet af Generelle bestemmelser.

Stk. 3. Nedennævnte bestemmelser der enten fraviger eller supplerer den i stk. 2 nævnte overenskomst, er gældende for nærværende overenskomstforhold vedrørende lager- og terminalarbejde.

§ 2. Løn

Stk. 1. Det anbefales, at der indføres resultatlønsystemer, hvor der er egnet grundlag herfor.

Stk. 2. Ud over grundlønnen i Generelle bestemmelser, jf. § 5, stk. 2, betales et lager- og terminaltillæg på

Provinsen, pr. time kr. 15,50

København, pr. time kr. 19,00

Stk. 3. Der udbetales ikke chaufførtillæg, når chaufføren får udbetalt lager- og terminaltillæg.

Stk. 4. Der kan aftales kvalifikationstillæg i den enkelte virksomhed, og sådanne aftaler skal godkendes af overenskomstparterne. I kvalifikationstillægget kan indgå f.eks. følgende elementer:

Erhvervsfaglig grunduddannelse inden for transportområdet

AMU-kurser

Gaffeltruckcertifikat

Krancertifikat

Lille og stort kørekort.”

5. Sagsfremstilling

Forud for voldgiftssagen har klager anlagt sag ved Arbejdsretten mod virksomheden System Transport A/S om efterbetaling af lagertillæg for ”plukkearbejde” på et lager. Sagen blev ved afgørelse af 20. marts 2019 henvist til afgørelse ved faglig voldgift, idet den fandtes at angå en tvist om fortolkningen af parternes overenskomstgrundlag.

System Transport A/S udfører spedition, vejtransport i hele Europa og lagerlogistik med 4 lagre, bl.a. et lager i Roskilde. Her arbejder bl.a. ca. 50 såkaldte plukkere med at indsamle og pakke varer til videreforsendelse. Plukkernes arbejde kan bl.a. bestå i at hente varer i varemottagelsen på en palleløfter og lægge dem ind på hylder eller efter nærmere forskrifter lægge varer i et automatiseret sorteringsanlæg, der via elektronisk styring indsamler og ”serverer” varerne i nogle bakker, som medarbejderne herefter indsamler/plukker fra til videreforsendelse til kunder. Der kan også være tale om at lægge varer på paller, der derefter bliver afhentet af truckførere. Når varen eller varerne er plukket, bringes varen normalt på transportbånd til en pakkestation på lageret, hvor varerne lægges i æsker med følgeseddel, og der bliver sat adresselabel på æsken. Pakkeren anbringer æsken i et bur, som en hjælper herefter triller ud til en lastbil. I perioder med mindre travlhed kan der også være opgaver som f.eks. afvaskning af reoler, fejning af gulve eller udarbejdelse af lagerstatus.

Det er oplyst, at nogle plukkere på virksomhedens lager oplæres i de sorteringsystemer, som anvendes, og dermed kan fungere som afløser for teamlederen. Det er oplyst, at disse medarbejdere modtager et løntillæg. Endvidere har nogle plukkere særlige ansvarsområder, f.eks. i forhold til bestemte kunder, og sådanne særlige funktioner udløser efter det oplyste også et løntillæg.

Selve modtagelsen og afsendelsen af varer til og fra virksomhedens lager sker fra en rampe, hvor lastbiler losses og lastes. Arbejdet på rampen udføres af to medarbejdere i samarbejde med lastbilernes chauffører. Det er oplyst, at disse medarbejdere har truckcertifikat og har gennemført et kursus i godshåndtering, og at de får lager- og terminaltillæg efter lager- og terminaloverenskomstens § 2, stk. 2.

Der er fremlagt en ansættelsesaftale af 8. januar 2018 for en medarbejder, der er beskæftiget med plukning på virksomhedens lager i Roskilde. I aftalen hedder det bl.a.:

”1. Tiltrædelse, titel og ansvarsområde

1.1 Medarbejderen tiltræder den 08.01.2018 som lagerarbejder.

Medarbejderen refererer ved tiltrædelsen til lagerchefen. Medarbejderens ansvars- og arbejdsområde omfatter blandt andet: lagerarbejde.

...

5. Løn

5.1 Medarbejderen er ansat på timeløn med frihedsopsparing på 6,75 % af den ferieberettigende løn til dækning af frihed på søgnehelligdage, feriefridage samt øvrige fridage.

5.2 Lønnen udgør: Grundløn kr. 123,60

Anciennitetstillæg (efter 9 mdr.) kr. 8,15

...

5.4 Overarbejdsbetaling, søgnehelligdagsbetaling, forskudttidsbetaling, arbejde på ubekvem arbejdstid, tillæg for arbejde i holddrift, betaling for ude- og rejsearbejde og generelle tillæg i øvrigt betales efter gældende regler.”

Parterne har fremlagt en række oplysninger med henblik på at belyse de omhandlede overenskomstbestemmelers tilblivelseshistorie. Der er endvidere fremlagt visse oplysninger om andre virksomheders praksis.

6. Parternes argumenter

Klager har anført navnlig, at ”plukkearbejde” på et lager er omfattet af lager- og terminaloverenskomstens § 2, stk. 2, sammenholdt med § 1, stk. 3, hvorefter der ved lager- og terminalarbejde skal betales et lager- og terminaltillæg ud over grundtimelønnen ifølge ATL-overenskomsten. Det er indklagede, der skal godtgøre, at udtrykket ”lager- og terminalarbejde” skal fortolkes indskrænkende, og det er der ikke grundlag for. Overenskomsten omfatter lagerarbejde uden at være begrænset til bestemte typer af lagre, og der er ikke belæg for at forstå overenskomstbestemmelsen sådan, at lager- og terminaltillæg kun tilkommer den, der udfører mere specielle arbejdsfunktioner på et lager som f.eks. at læsse og losse lastbiler. Tværtimod kan der gives særlige tillæg ud over lager- og terminaltillægget. Plukkearbejde er en af kerneopgaverne på et lager, hvilket fremgår af, at en virksomhed kun kan godkendes som praktikvirksomhed for lager- og terminaluddannelsen, hvis lærlinge under praktikperioden bl.a. beskæftiges med plukning.

Bestemmelsen i ALT-overenskomstens § 5, stk. 5, om løn til specialarbejdere skal ses i lyset af, at ATL-overenskomsten oprindeligt var en ren vognmands-/chaufføroverenskomst, og specialarbejderbestemmelsen tager således sigte på medarbejdere, der fungerer som pladsmænd med forefaldende arbejde, således som det f.eks. ses hos vognmænd. ”Plukkearbejde” kan ikke med rette betegnes som forefaldende arbejde.

Indklagede har anført navnlig, at lager- og terminaloverenskomsten er en specialoverenskomst, som ikke dækker forefaldende arbejde som f.eks. plukkearbejde. Dette arbejde er derimod dækket af specialarbejderreglen i ATL-overenskomstens § 5, stk. 5, som også kan omfatte arbejde, der udføres på et lager. Hvis plukkearbejde ikke var omfattet af denne bestemmelse, ville ATL-overenskomstens § 5, stk. 5, reelt være uden indhold for så vidt angår arbejde, der foregår på lagre, hvilket må have formodningen imod sig. Det er klager, der må godtgøre, at plukkearbejde, som ubestridt er omfattet af den generelle ATL-overenskomst, også skal henføres til en specialoverenskomst, og det er der ikke grundlag for. Enkelte virksomheders afvigende praksis med hensyn til at tildele tillæg binder ikke overenskomtparterne og andre virksomheder. At kendskab til plukkearbejde indgår som led i lageruddannelsen er ikke ensbetydende med, at det udløser et bestemt overenskomstmæssigt tillæg. Det er uden betydning, at medarbejderens arbejde i den fremlagte ansættelsesaftale er angivet som ”lagerarbejde”, for plukkearbejdet foregår jo på et lager, og man kunne lige så godt have betegnet stillingen som ”forefaldende arbejde i lager”. Det er også uden betydning, at bestemmelsen i ATL-overenskomsten udspringer af en ren vognmandsoverenskomst og oprindeligt var møntet på pladsmænd med forefaldende arbejde hos vognmænd. Plukkearbejdet hos System Transport A/S er i meget vidt omfang automatiseret og kræver hverken særlig sagkundskab eller erfaring; det foregår blot på et lager.

7. Opmandens begrundelse og resultat

Lager- og terminaloverenskomsten indgået mellem ATL og 3F-transportgruppen gælder for ”lager- og terminalarbejde”, jf. overenskomstens § 1, stk. 3.

Efter ATL-overenskomstens § 5, stk. 5, gælder på tværs af parternes specialoverenskomsters anvendelsesområder, at ”specialarbejdere”, som ikke er omfattet af en produktionstillægsordning eller jobvurderingsordning, og som ikke oppebærer andre overenskomstmæssige tillæg til grundtimelønnen, aflønnes med et specialarbejdertillæg ud over grundtimelønnen (og eventuelt generelle tillæg efter ATL-overenskomsten for overtid, holddrift og forskudttid).

Det følger af ATL-overenskomstens § 5 sammenholdt med lager- og terminaloverenskomstens § 1, stk. 2 og 3, at der for ”lager- og terminalarbejde” – ligesom for alt andet arbejde, der er omfattet af en af ATL og 3F’s specialoverenskomster på transportområdet – til medarbejdere over 18 år skal betales en grundtimeløn (og eventuelt de nævnte tillæg for overtid, holddrift og forskudttid), et an-

ciennitetstillæg efter som hovedregel 9 måneders ansættelse samt et faglært tillæg, hvis den pågældende medarbejder har en erhvervsuddannelse, som er relevant for det pågældende beskæftigelsesområde. Som eksempel på en erhvervsuddannelse, der giver ret til faglært tillæg, er i ATL-overenskomsten nævnt lageruddannelsen ved lagerarbejde.

Det kan herefter lægges til grund, at det ikke er en betingelse for at have ret til lager- og terminaltillægget i medfør af lager- og terminaloverenskomstens § 2, stk. 2, at medarbejderen er faglært. Det må også antages, at en medarbejders arbejde kan være omfattet af flere specialoverenskomster, jf. herved lager- og terminaloverenskomstens § 2, stk. 3.

Ordlyden af de omtvistede bestemmelser – ”lager- og terminalarbejde” i lager- og terminaloverenskomsten og ”specialarbejderen” i ATL-overenskomsten – angiver efter det anførte ikke nogen klar indbyrdes sondring mellem medarbejdere, hvis arbejde hovedsagelig foregår på et lager. Jobbetegnelsen er ikke afgørende, og det er også uden betydning, om medarbejderne på det enkelte lager er ufaglærte.

Bestemmelsen om specialarbejderløn i ATL-overenskomstens § 5, stk. 5, må imidlertid på det foreliggende grundlag antages at være udformet med sigte på medarbejdere, der virker som ”pladsmænd” eller lignende, og for så vidt angår lagre vil det i praksis normalt sige medarbejdere, hvis hovedopgave er at holde orden og bistå med varierende og forefaldende opgaver, som ikke direkte angår selve håndteringen af de varer eller genstande, der modtages i, opbevares på og afsendes fra lageret.

”Plukkearbejde” er ikke nærmere omtalt og defineret hverken i ATL-overenskomsten eller i lager- og terminaloverenskomsten, men det må på det foreliggende grundlag lægges til grund, at udtrykket er synonymt med indsamling af varer på et lager til videreforsendelse.

På den anførte baggrund må ”plukkearbejde” isoleret set anses for at være omfattet af lager- og terminaloverenskomstens bestemmelser, herunder om lager- og terminaltillæg, uanset at plukkearbejde kan være tilrettelagt på flere forskellige måder og med forskellige grader af automatisering.

Noget andet er, at det må bero på en konkret vurdering af medarbejdernes samlede opgaver på den enkelte lagerarbejdsplads, om de skal aflønnes med specialarbejdertillægget eller med lager- og terminaltillægget. Det bemærkes herved, at de medarbejdere, der er beskæftiget med ”plukkearbejde” hos System Transport A/S, efter det oplyste også har visse andre arbejdsopgaver.

Med denne præcisering tages klagers anerkendelsespåstande til følge.

Thi bestemmes

DI/ATL skal anerkende, at plukkearbejde er omfattet af det faglige gyldighedsområde for lager- og terminaloverenskomsten mellem ATL og 3F-transportgruppen, og at der skal ydes lagertillæg, jf. lager- og terminaloverenskomsten mellem ATL og 3F-transportgruppen § 2, stk. 2, til ansatte, der er beskæftiget med plukkearbejde.

Parterne skal betale egne sagsomkostninger og skal hver betale halvdelen af opmandens honorar.

København, den 27. januar 2020

Lars Hjortnæs